

สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี/
รหัสเรื่อง: ส 20109 ว ๗๙
วันที่ 13 พ.ค. 59 จ ๑๙
รับที่: 57782/59 ว ๗๙
เวลา: 17 พ.ค. 59 เวลา: 11:00

ที่มท ๕๓๐๓.๓/๐๘๐๔๒

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๗ ๙ พฤษภาคม ๒๕๕๙

เรื่อง โครงการขยายเขตไฟฟ้าให้พื้นที่ทำกินทางการเกษตร ระยะที่ ๒

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี
  ๒. สำเนาติดคณะกรรมการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๙
  ๓. รายงานการศึกษาความเหมาะสมโครงการขยายเขตไฟฟ้าให้พื้นที่ทำกินทางการเกษตร ระยะที่ ๒
  ๔. สำเนาหมายเหตุคณะกรรมการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๙
  ๕. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน ที่ สกพ ๕๕๐๒/๒๓๓๕๙ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๙
  ๖. สำเนาหนังสือคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ ด่วนที่สุดที่ กม ๐๘๐๕.๔/๖๐๘๓ ลงวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๘
  ๗. สำเนาหนังสือสำนักงบประมาณ ที่ นร ๐๗๑๕/๔๗๗๑ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๘
  ๘. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ นร ๑๑๑๕/๗๓๕๙ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๘
  ๙. สำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กม ๐๘๑๙.๗/๗๘๘๗ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๙

ด้วยกระทรวงมหาดไทยขอเสนอเรื่อง โครงการขยายเขตไฟฟ้าให้พื้นที่ทำกินทางการเกษตร ระยะที่ ๒ วงเงินลงทุน ๒,๐๓๐ ล้านบาท มาเพื่อให้คณะกรรมการพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค พ.ศ. ๒๕๐๓ (และที่แก้ไขเพิ่มเติม) มาตรา ๔ (๔) รวมทั้งเป็นไปตามพระราชบัญญัติการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค พ.ศ. ๒๕๐๓ (และที่แก้ไขเพิ่มเติม) มาตรา ๔๒ (๒) และมาตรา ๔๓ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการ กระทรวงมหาดไทยได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องโดย

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

คณะกรรมการรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๙ ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาระบบไฟฟ้า ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) ของการไฟฟ้าขยายเขตไฟฟ้าให้พื้นที่ทำกินทางการเกษตร ระยะที่ ๒ วงเงินลงทุน ๒,๐๓๐ ล้านบาท โดยมีโครงการ

๑.๒ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

๑.๒.๑ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้ว่าจ้างคณบบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นที่ปรึกษาโครงการขยายเขตไฟฟ้าให้พื้นที่ทำกินทางการเกษตร ระยะที่ ๒ โดยที่ปรึกษาฯ ได้จัดทำรายงานการศึกษาความเหมาะสมโครงการขยายเขตไฟฟ้าให้พื้นที่ทำกินทางการเกษตร ระยะที่ ๒ (ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

๑.๒.๒ คณะกรรมการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้ให้ความเห็นชอบโครงการขยายเขตไฟฟ้าให้พื้นที่ทำกินทางการเกษตร ระยะที่ ๒ ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๖/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๖ (ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔)

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณบณฑร์

ตามพระราชบัญญัติการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค พ.ศ. ๒๕๑๓ มาตรา ๔๗ ให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณบณฑร์ก่อนจึงจะดำเนินการถูกยืนยันครั้งหนึ่งเป็นจำนวนเกินหนึ่งร้อยล้านบาท และมาตรา ๔๙ ให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจัดทำงบประมาณประจำปีงบประมาณ แยกเป็นงบลงทุน และงบททำการสำหรับงบลงทุนให้นำเสนอคณบณฑร์เพื่อพิจารณา และให้ความเห็นชอบ ส่วนงบททำการให้นำเสนอคณบณฑร์เพื่อทราบ

๓. สาระสำคัญของโครงการ

๓.๑ วัสดุประสงค์ : เพื่อจัดหาบริการไฟฟ้าให้พื้นที่ทำกินทางการเกษตร เป็นการสนับสนุน การประกอบอาชีพของเกษตรกรให้สามารถใช้ไฟฟ้าเป็นปัจจัยการผลิตทางการเกษตร ช่วยลดต้นทุนการผลิต เป็นการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียงของครัวเรือนเกษตรกรพื้นที่ ก่อให้เกิดความยั่งยืนในการพัฒนาชนบท

๓.๒ เป้าหมายและพื้นที่ดำเนินการ : ดำเนินการในเขตพื้นที่รับผิดชอบของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคทั่วประเทศ (๑๒ การไฟฟ้าเขต)

๓.๓ ปริมาณงาน : โครงการขยายเขตไฟฟ้าให้พื้นที่ทำกินทางการเกษตร ระยะที่ ๒ มีปริมาณงาน ดังนี้

๓.๓.๑ ก่อสร้างระบบจำหน่ายแรงสูง ๒๒ เครื่อง และ ๓๓ เครื่อง รวมระยะทาง ๒,๕๐๐ วั Jur-kilometre

๓.๓.๒ ติดตั้งหม้อแปลงระบบจำหน่ายขนาด ๓๐ เครื่อง และ ๕๐ เครื่อง ตามความเหมาะสม กับความต้องการใช้ไฟฟ้าในแต่ละพื้นที่จำนวน ๒,๖๐๐ เครื่อง

๓.๓.๓ ก่อสร้างระบบจำหน่ายแรงต่ำ ๑ เฟส และ ๓ เฟส รวมระยะทาง ๓,๕๐๐ วั Jur-kilometre

๓.๓.๔ ติดตั้งมิเตอร์ให้กับเกษตรกรที่ขอขยายเขตไฟฟ้า เพื่อใช้ไฟฟ้าในพื้นที่ทำกินทางการเกษตรจำนวน ๔๐,๖๐๐ เครื่อง

๓.๔ ระยะเวลาดำเนินการ : ๕ ปี (๒๕๕๘ - ๒๕๖๓)

๓.๕ แผนการดำเนินงาน : ตามแผนงานโครงสร้างการจะดำเนินการระหว่างปี ๒๕๕๘ - ๒๕๖๓ โดยปีแรกจะเป็นการเตรียมดำเนินการ เช่น การสำรวจอุปกรณ์ การจัดเตรียมเอกสารประกวดราคา และจ้างเหมาส่วน ๕ ปีหลัง จะเป็นการดำเนินการก่อสร้างและประเมินผล

๓.๖ ผลตอบแทนของโครงการ :

ผลตอบแทนทางเศรษฐศาสตร์ของโครงการสรุปได้ ดังนี้

- อัตราผลตอบแทนทางเศรษฐศาสตร์

(Economic Internal Rate of Return : EIRR)

๑๔.๔๐ %

- NPV (ที่ Discount Rate ๗.๓๒ %)

๑,๘๓๔.๕๙ ล้านบาท

ผลตอบแทนทางการเงินของโครงการสรุปได้ ดังนี้

- อัตราผลตอบแทนทางการเงิน

(Financial Internal Rate of Return : FIRR)

๖.๐๒ %

- NPV (ที่ Discount Rate ๗.๓๒ %)

๑,๔๕๕.๑๖ ล้านบาท

๓.๗ ผลประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ :

๓.๗.๑ ทางตรง

๑) สามารถขยายเขตไฟฟ้าให้พื้นที่ทำกินทางการเกษตรแก่เกษตรกร จำนวน ๔๐,๖๐๐ ราย

๒) รายได้จากการจำหน่ายกระแสไฟฟ้า ประเมินจากอัตราค่าไฟฟ้า

ประเภทที่อยู่อาศัยเฉลี่ยต่อหน่วยห้องประเทศที่รวมค่าส่วนเพิ่มค่าพลังงานอพฟที่ เพื่อการเกษตร

๓) รายได้จากการลดค่าธรรมเนียมต่างๆ ที่เกี่ยวกับการขอใช้ไฟฟ้าของผู้ใช้ไฟฟ้า

๔) มูลค่าซากที่เหลือเป็นมูลค่าทรัพย์สินประเภททุนเมื่อโครงการมีอายุ

๕) ผลประโยชน์จากการลดค่าใช้จ่ายต้นทุนพลังงาน เมื่อเกษตรกรใช้มอเตอร์ จากการเกษตร เกษตรกรที่ใช้ไฟฟ้าในกิจกรรมการเกษตรต่างๆ สามารถลดแรงงานและเวลาในการติดตั้ง และการดูแลบำรุงรักษาเครื่องยนต์ ทำให้เกษตรกรมีเวลามากขึ้นในการดูแลผลผลิตทางการเกษตร

๖) ผลประโยชน์จากการลดค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาอุปกรณ์สูบน้ำ เกษตรกร สามารถลดค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาอุปกรณ์เครื่องจักรและซ่อมแซมได้เอง ไม่มีการเปลี่ยนถ่ายน้ำมันเครื่อง และอุปกรณ์ภายในเครื่อง

๓.๗.๒ ทางอ้อม

ผลประโยชน์ทางอ้อม คือ ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการมีโครงการ แต่ไม่ใช่เป้าหมายหลักของโครงการ ได้แก่

๑) มูลค่าของทุนที่ประหยัดได้จากการซื้อขายเครื่องยนต์และอุปกรณ์

๒) มูลค่าของทุนที่ประหยัดได้จากการซื้อขายอุปกรณ์เครื่องจักรและซ่อมแซมได้เอง ไม่มีการเปลี่ยนถ่ายน้ำมันเครื่อง

๓) เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นเนื่องมาจากการประหยัดค่าใช้จ่ายจากการลงทุน ก่อให้เกิดการผลิตและการจ้างงานในพื้นที่ที่สามารถทำการเกษตรได้ในที่ดินและหุบเขา ทำการอพยพย้ายถิ่นฐานเข้ามาทางานในเมือง เนื่องจากสามารถปลูกพืชหรือทำกิจกรรมทางการเกษตร นอกกฎหมายเกษตรได้ เกิดการขยายตัวของชุมชน และการตั้งถิ่นฐานของครัวเรือนตามเส้นทางสาธารณะ

๔) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานราชการ

๕) ลดมลพิษในด้านต่างๆ ได้แก่ มลพิษทางด้านเสียงที่เกิดจากการทำงานของเครื่องยนต์ มลพิษที่เกิดจากควันเสียของเครื่องยนต์ เกษตรกรไม่ต้องเปลี่ยนถ่ายน้ำมันเครื่องยนต์ การเก็บกักน้ำมันเครื่อง ลดมลพิษจากคราบน้ำมันและสิ่งตกค้างจากการบำรุงรักษาเครื่องยนต์

๔. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา :

๔.๑ เงินลงทุน

วงเงิน (ล้านบาท)

- ระบบจำหน่ายแรงสูง	๗๙๒
- ระบบจำหน่ายแรงต่ำ	๓๗๑
- หม้อน้ำแปลงไฟฟ้า	๒๔๗
- มิเตอร์ไฟฟ้า	๕๒๐
รวม	<u>๑,๓๓๐</u>

๔.๒ แหล่งเงินลงทุน

วงเงิน (ล้านบาท)

- เงินกู้ในประเทศ	๑,๕๑๒
- รายได้จากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	๕๐๘
รวม	<u>๑,๐๑๐</u>

๔.๓ แผนการใช้เงินรายปี

หน่วย: ล้านบาท

ปี	เงินรายได้ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	เงินกู้ในประเทศ	รวม
๒๕๕๙	๑๕๐	๔๕๐	๖๐๐
๒๕๖๐	๑๒๕	๓๗๕	๕๐๐
๒๕๖๑	๑๐๐	๓๑๑	๔๐๐
๒๕๖๒	๗๕๒	๒๒๕	๓๐๐
๒๕๖๓	๕๕	๑๗๒	๒๓๐
รวม	<u>๕๐๘</u>	<u>๑,๕๑๒</u>	<u>๑,๐๑๐</u>

๕. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๕.๑ ความเห็นของคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน

คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานได้พิจารณาโครงการดังกล่าว ในการประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๘ (ครั้งที่ ๓๒๑) เมื่อวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๘ เห็นควรสนับสนุนการดำเนินโครงการขยายเขตไฟฟ้าให้พื้นที่ทำกินทางการเกษตร ระยะที่ ๒ ซึ่งเป็นโครงการตามแผนพัฒนาระบบไฟฟ้า ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค วงเงินรวม ๑,๐๑๐ ล้านบาท โดยเป็นเงินกู้ในประเทศ ๑,๕๑๒ ล้านบาท และรายได้จากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ๕๐๘ ล้านบาท เพื่อตอบสนองนโยบายรัฐบาลในการกระจายการบริการโครงสร้างพื้นฐานช่วยลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกรในพื้นที่ โครงการรวมทั้งยังเป็นการส่งเสริมประสิทธิภาพการใช้พลังงาน และสิ่งแวดล้อมที่ดีขึ้น (ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕)

๕.๒ ความเห็นของคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ

คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ มีความเห็น ดังนี้

๕.๒.๑ โครงการขยายเขตไฟฟ้าให้พื้นที่ทำกินทางการเกษตร ระยะที่ ๒ เป็นโครงการที่ดำเนินการต่อเนื่องจากในระยะแรกโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดหาไฟฟ้าในพื้นที่ทำกินทางการเกษตรให้รองรับกับความต้องการใช้ไฟฟ้า ช่วยลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร รวมทั้งช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของเกษตรกรให้ดีขึ้น ตลอดจนก่อให้เกิดผลตอบแทนและมูลค่าทางเศรษฐกิจในภาพรวม จึงเห็นสมควรให้ความเห็นชอบให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคดำเนินโครงการขยายเขตไฟฟ้าให้พื้นที่ทำกินทางการเกษตร ระยะที่ ๒ วงเงินลงทุนรวม ๒,๐๓๐ ล้านบาท ตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ โดยมอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยกำกับดูแลการดำเนินโครงการให้แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาตามแผนงานอย่างเคร่งครัดด้วย ทั้งนี้ สัดส่วนวงเงินลงทุนโครงการจะเป็นการใช้เงินกู้ ร้อยละ ๗๕ และเงินรายได้จากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ร้อยละ ๒๕ แต่เนื่องจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเป็นรัฐวิสาหกิจที่มีผลประกอบการกำไรอย่างต่อเนื่อง (ปี ๒๕๔๔ - ๒๕๕๗ มีกำไร ๑๕,๙๖๔ ล้านบาท ๒๑,๐๖๖ ล้านบาท และ ๒๐,๔๗๒ ล้านบาท ตามลำดับ) และมีฐานะการเงินที่มั่นคงประกอบกับวงเงินลงทุนรวมโครงการไม่สูงมากนัก ดังนั้น เพื่อเป็นการลดภาระหนี้สาธารณะของประเทศและสามารถนำไปใช้ในโครงการเร่งด่วนที่มีข้อจำกัดทางการเงินของรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ จึงขอให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคพิจารณาทบทวนแหล่งเงินลงทุนของโครงการตั้งกล่าวอีกครั้ง โดยคำนึงถึงเหตุผลข้างต้นประกอบด้วย

๕.๒.๒ มอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยสำรวจข้อมูลการไฟฟ้าใช้ห้องในส่วนของพื้นที่ทางการเกษตรและพื้นที่ที่อยู่อาศัยของประชาชนในส่วนภูมิภาค เพื่อนำมาเป็นข้อมูลประกอบการวางแผนการจัดหาพลังงานไฟฟ้าให้ครอบคลุมและทั่วถึง เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น ก่อให้เกิดความเสมอภาคและเท่าเทียม ตลอดจนเป็นการสนับสนุนการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคอีกทางหนึ่งด้วย (ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๖)

๕.๓ ความเห็นของสำนักงบประมาณ

สำนักงบประมาณได้พิจารณาแล้ว โครงการขยายเขตไฟฟ้าให้พื้นที่ทำกินทางการเกษตร ระยะที่ ๒ เป็นการสนับสนุนการประกอบอาชีพของเกษตรกรให้สามารถใช้ไฟฟ้าเป็นปัจจัยการผลิตทางการเกษตรซึ่งจะช่วยลดต้นทุนการผลิต ตลอดจนยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรและประชาชนในชนบทให้ได้รับบริการขั้นพื้นฐานเท่าเทียมกัน ซึ่งจะส่งผลต่อภาพรวมการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศไทยในภาพรวมโดยเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียงของครัวเรือนเกษตรกรให้ได้รับผลประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมประมาณ ๔๐,๖๐๐ ราย ซึ่งโครงการตั้งกล่าวได้ผ่านความเห็นชอบจากสำนักงบประมาณคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน แล้ว ประกอบกับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการและไม่เป็นภาระงบประมาณแผ่นดิน จึงเห็นสมควรที่จะเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาเห็นชอบให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคดำเนินโครงการขยายเขตไฟฟ้าให้พื้นที่ทำกินทางการเกษตร ระยะที่ ๒ ในวงเงิน ๒,๐๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สองพันสามสิบล้านบาทถ้วน) โดยใช้จ่ายจากเงินรายได้ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จำนวน ๕๐๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท (ห้าร้อยแปดล้านบาทถ้วน) และเงินกู้ในประเทศ ๑,๕๒๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งพันห้าร้อยยี่สิบสองล้านบาทถ้วน) ตามนัยมาตรา ๔๒ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค พ.ศ. ๒๕๐๓ และมาตรา ๕ (๔) แห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค พ.ศ. ๒๕๔๘ ตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ เรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ

ทั้งนี้ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคควรมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการเพื่อจะได้นำผลดังกล่าวมาปรับปรุงและพัฒนาโครงการให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และควรมีโครงการรณรงค์เรื่องการประหยัดพลังงาน เน้นการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พลังงานแก่เกษตรกรในพื้นที่ที่กำกินอย่างต่อเนื่องโดยมีการวางแผนระยะยาวรองรับ ซึ่งจะก่อให้เกิดผลลัมฤทธิ์จากการประหยัดพลังงานอย่างยั่งยืน (ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๗)

๕.๔ ความเห็นของคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้พิจารณาโครงการดังกล่าว เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๗ ให้ความเห็นชอบโครงการขยายเขตไฟฟ้าให้พื้นที่ที่กำกินทางการเกษตร ระยะที่ ๒ ในวงเงินลงทุนรวม ๒,๐๓๐ ล้านบาท โดยมีประเด็นข้อสังเกตที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะต้องดำเนินการต่อไป ดังนี้

๕.๔.๑ เห็นควรให้ความเห็นชอบให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคดำเนินการลงทุนตามโครงการขยายเขตไฟฟ้าให้พื้นที่ที่กำกินทางการเกษตร ระยะที่ ๒ วงเงินลงทุนรวม จำนวน ๒,๐๓๐ ล้านบาท เนื่องจากเป็นโครงการที่จะช่วยพัฒนาระบบไฟฟ้าให้กับเกษตรกรในชนบท ซึ่งช่วยลดต้นทุนในการผลิตพืชผลทางการเกษตรตลอดจนยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรและประชาชนในชนบทให้ได้รับบริการขั้นพื้นฐานเท่าเทียมกัน ซึ่งจะส่งผลต่อภาพรวมการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศไทยในภาพรวมต่อไป

๕.๔.๒ เห็นควรให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกระทรวงมหาดไทยโดยการไฟฟ้า-ไฟฟ้าให้กับเกษตรกรในพื้นที่ห่างไกล ทั้งนี้ หากในอนาคตการขยายตัวของพื้นที่เกษตรกรรมยังมีอย่างต่อเนื่องและอยู่ในพื้นที่ห่างไกลมากขึ้น ซึ่งจะทำให้มีวงเงินลงทุนในการขยายเขตระบบไฟฟ้าสูงกว่า ๕๐,๐๐๐ บาทต่อราย การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคควรพิจารณาศึกษาทางเลือกในการลงทุน โดยศึกษาเปรียบเทียบระหว่างต้นทุน และผลประโยชน์ของการเขื่อนโดยระบบจำหน่ายไฟฟ้าจากระบบทหลักกับการพัฒนาระบบผลิตไฟฟ้าภายในพื้นที่ โดยเฉพาะการพัฒนาพัฒนาท่อแท้งที่มีศักยภาพด้วย เพื่อสร้างความสมดุลในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และการพัฒนาทางด้านไฟฟ้า ซึ่งเป็นการสร้างความมั่นคงด้านพลังงานของประเทศไทยในภาพรวมต่อไป

๕.๔.๓ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคควรจัดทำฐานข้อมูลเกษตรกรที่มีไฟฟ้าใช้และไม่มีไฟฟ้าใช้อย่างเป็นระบบเพื่อประโยชน์ในการประเมินผลการดำเนินงานโครงการขยายเขตไฟฟ้าให้พื้นที่ที่กำกินทางการเกษตร นอกจากนี้ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคควรมีแผนป้องกันความเสี่ยงและจัดการกับปัญหาต่างๆ ที่ผ่านมาในอดีต ซึ่งส่งผลต่อกิจกรรมทางการเกษตร เช่น เกษตรกรไม่มีขาดทุนที่ต้องมีต่อไฟฟ้า เกษตรกรขอคืนมิเตอร์ ปัญหาการลักขโมยทรัพย์สินของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และปัญหาคุณภาพการให้บริการกระแสไฟฟ้า เป็นต้น

๕.๔.๔ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคควรทบทวนหลักเกณฑ์สำหรับการคัดเลือกเกษตรกรภายใต้โครงการฯ ให้มีความสอดคล้องกับความต้องการใช้ไฟฟ้าของเกษตรกร และสามารถเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงระบบไฟฟ้าสำหรับเกษตรกรที่ยากจนและอยู่ในพื้นที่ห่างไกล โดยประชาสัมพันธ์หลักเกณฑ์ให้เกษตรกรทราบอย่างทั่วถึง พร้อมทั้งเปิดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากเกษตรกรเพื่อนำความต้องการและข้อคิดเห็นของเกษตรกรมาปรับปรุงหลักเกณฑ์ให้เหมาะสมสมต่อไป

๕.๔.๕ เนื่องจากภาคเกษตรมีบทบาทที่สำคัญต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย ทั้งในมิติของการเป็นแหล่งสร้างรายได้ให้แก่ครัวเรือนภาคเกษตร และเป็นฐานการผลิตที่สนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มจากการค้าและการส่งออกสำหรับภาคการผลิตและบริการอื่นๆ ดังนั้นภาครัฐจึงควรสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนาภาคเกษตรของไทยให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืนด้วยการปรับปรุงและพัฒนาระบบน้ำชลประทานและอ่างเก็บน้ำเพิ่มเติม เพื่อสนับสนุนระบบนำในการทำการเกษตรและแก้ปัญหาความไม่เพียงพอของแหล่งน้ำโดยเฉพาะในฤดูแล้ง นอกจากนี้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประชาชนสัมพันธ์ให้เกษตรกรบริหารจัดการการใช้ไฟฟ้า โดยให้สูบน้ำเข้าแปลงเกษตรในช่วงที่แตกต่างกันไปเพื่อกระจายการใช้ไฟฟ้าใบในช่วงเวลาต่างๆ ซึ่งจะช่วยแก้ปัญหาคุณภาพของกระแสไฟฟ้าและความไม่เพียงพอของไฟฟ้าในพื้นที่ได้

๕.๔.๖ การดำเนินมาตรการค่าไฟฟ้าฟรีของภาครัฐซึ่งเป็นมาตรการสาธารณะที่ต้องการลดค่าใช้จ่ายด้านพลังงานให้เฉพาะกลุ่มผู้มีรายได้น้อยหรือผู้ด้อยโอกาส โดยมีหลักเกณฑ์ในการยกเว้นค่าไฟฟ้าให้กับผู้ใช้ไฟฟ้าที่ใช้ไฟฟ้าไม่เกิน ๕๐ หน่วยต่อเดือน ที่ติดตั้งมิเตอร์ไฟฟ้าขนาด ๕(๑๕) แอม培ร์ ซึ่งค่าใช้จ่ายไฟฟ้าของกลุ่มผู้ใช้ไฟฟ้าฟรีจะถูกนำไปคำนวณเป็นต้นทุนค่าไฟฟ้าในโครงสร้างอัตราค่าไฟฟ้าที่เรียกเก็บจากประชาชน ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ในการการดังกล่าวจะไม่สามารถคัดกรองผู้ได้รับประโยชน์ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายได้อย่างแท้จริง ดังนั้น กระทรวงพลังงาน คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และการไฟฟ้านครหลวง จึงควรหันทวนแนวทางในการดำเนินมาตรการดังกล่าวเพื่อให้สามารถอุดหนุนค่าไฟฟ้าได้ตรงกับกลุ่มเป้าหมาย และเกิดความเป็นธรรมทั้งต่อผู้ใช้ไฟฟ้าและผู้รับภาระค่าไฟฟ้าต่อไป (ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๘)

๕.๕ ความเห็นของกระทรวงการคลัง

กระทรวงการคลังได้พิจารณาโครงการดังกล่าวแล้วมีความเห็นดังนี้

๕.๕.๑ เห็นควรให้ความเห็นชอบโครงการขยายเขตไฟฟ้า ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค วงเงินลงทุนรวม ๒,๐๓๐ ล้านบาท ตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ แม้ว่าการดำเนินโครงการขยายเขตไฟฟ้า ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะเป็นการลงทุนที่ไม่ก่อให้เกิดความคุ้มค่าทางการเงิน โดยมีผลตอบแทนทางการเงิน (Financial Internal Rate of Return : FIRR) ติดลบร้อยละ ๖.๐๒ แต่เนื่องจากโครงการดังกล่าว เป็นโครงการลงทุนที่จะก่อให้เกิดประโยชน์กับประเทศไทยทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยการสนับสนุนให้เกษตรกรมีไฟฟ้าเพื่อใช้เป็นปัจจัยการผลิตทางการเกษตร ซึ่งจะช่วยลดต้นทุนค่าพลังงานในการผลิตทำให้เกษตรกรได้รับผลตอบแทนจากการทำเกษตรกรรมที่เพิ่มขึ้น บันยะเป็นการยกระดับมาตรฐานในการประกอบอาชีพและส่งเสริมคุณภาพชีวิตของเกษตรกรในพื้นที่ที่มีการขยายเขตระบบไฟฟ้าให้ดียิ่งขึ้น จึงทำให้โครงการดังกล่าวมีความเหมาะสมในการลงทุนในเชิงเศรษฐกิจ โดยมีผลตอบแทนทางเศรษฐศาสตร์ (Economic Internal Rate of Return : EIRR) ร้อยละ ๑๙.๔๐

๕.๕.๒ จากผลการศึกษาความเหมาะสมของโครงการขยายเขตไฟฟ้า ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคพบว่า โดยรวมตลดอายุโครงการ ๓๐ ปี โครงการขยายเขตไฟฟ้า จะมีผลขาดทุนรวมทั้งสิ้น ๑,๙๖๙ ล้านบาท และมีกำไรทางเศรษฐกิจ (Economic Profit : EP) เมื่อคิดเป็นมูลค่าปัจจุบันติดลบ เป็นจำนวนทั้งสิ้น ๒,๐๔๙ ล้านบาท ซึ่งผลการขาดทุนของโครงการขยายเขตไฟฟ้า แม้จะไม่ส่งผลกระทบต่อฐานะทางการเงินของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในภาพรวม แต่อย่างไรก็ได้ เนื่องจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเป็นรัฐวิสาหกิจที่มีภารกิจที่สำคัญในการจัดหาและให้บริการพลังงานไฟฟ้าที่มีคุณภาพและเพียงพอ ต่อความต้องการ รวมถึงการขยายเขตไฟฟ้าเพื่อให้สามารถบริการแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึงซึ่งมีโครงการ/แผนงาน

บางส่วนที่มีลักษณะเป็นโครงการเชิงสังคมที่มีผลตอบแทนทางการเงินที่ไม่เหมาะสมต่อการลงทุนดังนั้น การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคควรให้ความสำคัญในการวางแผนทางการเงินและการบริหารการลงทุนของโครงการดังกล่าวอย่างรอบคอบและมีประสิทธิภาพ โดยควรบริหารค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานให้อยู่ภายในกรอบวงเงินลงทุนที่กำหนดไว้ เพื่อมิให้ส่งผลกระทบต่อผลตอบแทนทางการเงินมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคควรกำหนดแผนบริหารความเสี่ยงหากเกิดกรณีที่ผลการดำเนินงานทางด้านการเงินไม่เป็นไปตามประมาณการที่ตั้งไว้ รวมถึงการกำหนดแนวทางในการแสวงหารายได้อื่นเพื่อชดเชยผลขาดทุนของโครงการที่เกิดขึ้น เพื่อมิให้ส่งผลกระทบต่อฐานะทางการเงินของ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ในระยะยาว

๕.๕.๓ สำหรับแนวทางการจัดทำแหล่งเงินทุนเพื่อใช้ในการดำเนินโครงการนั้น เนื่องจากโครงสร้างเงินลงทุนของโครงการขยายเขตไฟฟ้า ส่วนใหญ่หรือมากกว่าร้อยละ ๗๐ มาจากการกู้เงินในประเทศ ซึ่งจะเป็นการเพิ่มภาระการชำระหนี้ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในอนาคต โดยผลการศึกษาความเหมาะสม ของโครงการดังกล่าวคาดว่าคาดว่าต้องด้อยกว่าโครงการ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จะต้องชำระดอกเบี้ยเงินกู้ เพียงคราวเดียวเท่านั้น จึงเห็นควรให้ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค พิจารณาความเหมาะสม ของแหล่งเงินลงทุนในการดำเนินโครงการอย่างรอบคอบ โดยหากจะห่วงตำแหน่งโรงไฟฟ้าที่สามารถไฟฟ้าส่วนภูมิภาค มีสภาพคล่องเพียงพอ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคควรพิจารณาใช้เงินรายได้เพื่อการดำเนินโครงการเป็นลำดับแรก และใช้เงินกู้ที่เข้ามาเพื่อลดผลขาดทุนจากการดำเนินโครงการและลดความเสี่ยงทางการเงิน แต่อย่างไรก็ต้องทำการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคมีความจำเป็นต้องใช้เงินกู้ในประเทศเพื่อดำเนินโครงการขยายเขตไฟฟ้าฯ กระบวนการคลังจะเป็นผู้พิจารณาจัดลำดับความสำคัญในการกู้เงิน วิธีการกู้เงิน ผ่อนเช่ารายละเอียดต่างๆ จะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค พ.ศ. ๒๕๐๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๔๒ (๒) ที่กำหนดให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการรัฐมนตรีก่อน จึงจะดำเนินการกู้ยืมเงิน พ.ศ. ๒๕๔๙ กำหนดให้โครงการที่จะใช้เงินกู้จะต้องบรรจุในแผนการบริหารหนี้สาธารณะประจำปี ในการนี้ ภายหลังที่คณะกรรมการรัฐมนตรีได้อนุมัติให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ดำเนินโครงการขยายเขตไฟฟ้าฯ แล้วขอให้ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเสนอความต้องการกู้เงินให้สอดคล้องกับแผนการดำเนินการและแผนการใช้จ่ายเงิน ต่อคณะกรรมการนโยบายและกำกับการบริหารหนี้สาธารณะเพื่อบรรจุโครงการเงินกู้ไว้ในแผนการบริหารหนี้สาธารณะประจำปีต่อไปด้วย

๕.๕.๔ เนื่องจากการดำเนินการขออนุมัติโครงการขยายเขตไฟฟ้าฯ ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค มีความล่าช้ากว่ากรอบระยะเวลาการดำเนินงานที่กำหนดไว้ค่อนข้างมาก และโดยที่มีเกษตรกรจำนวนมาก ยังคงมีความต้องการไฟฟ้าเพื่อประโยชน์ในด้านเกษตรกรรม ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นเกษตรกรที่ยังไม่ได้รับการขยายเขตไฟฟ้า จากโครงการขยายเขตไฟฟ้าให้พื้นที่ที่กำกินทางการเกษตร ระยะที่ ๑ ดังนั้น ภายหลังจากที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ได้รับอนุมัติให้ดำเนินโครงการดังกล่าวแล้ว การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะต้องเร่งรัดและติดตามการดำเนินโครงการให้เป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้ เพื่อให้สามารถขยายเขตไฟฟ้าให้แก่เกษตรกรได้อย่างครบถ้วนโดยเร็ว โดยการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัดอย่างไรก็ต้องทำการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะต้องจัดทำโครงการขยายไฟฟ้าให้พื้นที่ที่กำกินทางการเกษตรในระยะอีก ๑ ต่อไป เห็นควรให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเร่งดำเนินการจัดทำแผนงานและดำเนินการขออนุมัติโครงการล่วงหน้า เพื่อให้การขยายเขตไฟฟ้ามีความต่อเนื่องและก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดจากนี้ ปัจจุบัน การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคยังมีโครงการที่อยู่ภายใต้แผนพัฒนาระบบไฟฟ้า ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๖๙) ซึ่งยังมีได้ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการรัฐมนตรี ดังนั้น จึงเห็นควรให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเร่งดำเนินการเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อให้การดำเนินงานตามภารกิจของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคมีความสอดคล้องกับทิศทางและกรอบระยะเวลาการพัฒนาประเทศไทยตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ตามที่ที่ส่งมาด้วย ๙)

๖. ประทับชื่อเจ้าของเอกสารเพิ่มเติมในส่วนของข้อมูล/ความเห็นของกระทรวงมหาดไทย

โครงการขยายเขตไฟฟ้าให้พื้นที่ทำกินทางการเกษตร ระยะที่ ๒ เดิมมีระยะเวลาดำเนินการ ๕ ปี (๒๕๕๗ - ๒๕๖๑) แต่เนื่องจากการดำเนินการขอความเห็นชอบโครงการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีความล่าช้าจากกรอบระยะเวลาดำเนินการ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจึงขอรับซ่วงระยะเวลาดำเนินการใหม่ ให้สอดคล้องกับปัจจุบันเป็น ๕ ปี (๒๕๕๙ - ๒๕๖๓) โดยยังคงมีผลประโยชน์ และผลตอบแทนในการดำเนินโครงการ ตามรายงานการศึกษาความเหมาะสมของโครงการ

๗. ข้อเสนอของกระทรวงมหาดไทย

๗.๑ อนุมัติให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคดำเนินโครงการขยายเขตไฟฟ้าให้พื้นที่ทำกินทางการเกษตร ระยะที่ ๒ ในวงเงินลงทุนรวมทั้งสิ้น ๒,๐๓๐ ล้านบาท โดยใช้เงินกู้ในประเทศไทย วงเงิน ๑,๕๒๒ ล้านบาท และเงินรายได้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค วงเงิน ๔๐๘ ล้านบาท

๗.๒ เห็นชอบให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคกู้เงินในประเทศไทย ภายในกรอบวงเงิน ๑,๕๒๒ ล้านบาท เพื่อเป็นเงินลงทุนของโครงการดังกล่าว โดยการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะทยอยดำเนินการกู้เงินตามความจำเป็นจนกว่า งานจะแล้วเสร็จ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะกรรมการรัฐพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ผลเอก

(อนุพงษ์ เมืองมติ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
กองโครงการ

โทร. ๐ ๒๕๕๙ ๕๗๗๓
โทรสาร ๐๒๕๕๙ ๕๗๗๗